

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI,
SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP-4100-001-07/2014

Nr ewid. 51/2014/P/14/001/KGP

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 60 Wyższy Urząd Górniczy

Warszawa maj 2014 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 60 Wyższy Urząd Górniczy**

Dyrektor
Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji:

Sławomir Grzelak

Akceptuję:
Marian Cichosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:
Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia *12.05* 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22-444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	4
3. Uwagi i wnioski	4
II. Wyniki kontroli	5
III. Informacje dodatkowe.....	11
Załączniki.....	12

I. Ocena kontrolowanej działalności

Dysponentem głównym części 60 Wyższy Urząd Górniczy jest Prezes Wyższego Urzędu Górniczego. W części tej nie ustanowiono dysponentów budżetu niższych stopni.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego jest centralnym organem administracji rządowej, nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw środowiska, powołanym do wykonywania nadzoru górniczego, działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*¹. Na mocy tej ustawy Prezesowi WUG podlegają dyrektorzy Okręgowych Urzędów Górniczych (OUG) i Specjalistycznego Urzędu Górniczego (SUG).

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*².

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonanie budżetu państwa w 2013 roku w części 60 Wyższy Urząd Górniczy⁴.

Na ocenę ogólną złożyły się pozytywne opinie w poszczególnych obszarach, obejmujących realizację wydatków budżetowych, księgi rachunkowe, sprawozdawczość i nadzór dysponenta części nad gospodarką finansową.

Środki budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z obowiązującymi przepisami i przeznaczeniem oraz planem finansowym. Wydatki WUG były uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa w części 60, w tym także w układzie zadaniowym. Przeprowadzono okresowe analizy pobierania dochodów, zgodności wydatków z planowanym przeznaczeniem, zaawansowania i prawidłowości realizacji zadań finansowanych ze środków budżetu państwa, w tym w układzie zadaniowym.

Kalkulacja oceny ogólnej zamieszczona została w załączniku nr 4 do niniejszej *Informacji*.

2. Sprawozdawczość

NIK pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania budżetowe za 2013 r.:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,

oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2013 r.:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,

a także sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1).

Sprawozdania WUG sporządzone zostały na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, terminowo i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r.

3. Uwagi i wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 60 w 2013 r. NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych.

¹ Dz. U. Nr 163, poz. 981 ze zm.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Kryteria zamieszczone są na stronie: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

⁴ Dalej: WUG lub Urząd.

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm. Dalej: *ufp*.

II. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., kontrola dochodów budżetowych w części 60 *Wyższy Urząd Górniczy* została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych⁶.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2013⁷ dochody w części 60 w wysokości 1 081 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 1 159 tys. zł (107% planu według ustawy budżetowej po zmianach). Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Zrealizowane dochody dotyczyły głównie opłat egzaminacyjnych wnoszonych przez kandydatów ubiegających się o stwierdzenie kwalifikacji wymaganych od osób kierownictwa i dozoru ruchu zakładów górniczych oraz mierniczego górniczego i geologa górniczego⁸. Dochody z tego tytułu (§ 0690 – Wpływy z różnych opłat) wyniosły 905 tys. zł i stanowiły 78% ogółu zrealizowanych dochodów (w 2012 r. zrealizowano dochody z tego tytułu w kwocie 853 tys. zł).

Na koniec 2013 r. w części 60 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 70 tys. zł (w tym odsetki za zwłokę w kwocie 5,2 tys. zł). Zaległości stanowiły 65,2 tys. zł. W porównaniu do 2012 r. należności ogółem były wyższe o 57,8 tys. zł (tj. o 474%), a zaległości wyższe o 54,1 tys. zł (tj. o 487%).

Z ww. kwoty zaległości, kwota 30 tys. zł dotyczyła odszkodowania za skradzione komputery w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Poznaniu w 2005 r. – wyrok w ww. sprawie z dnia 30 kwietnia 2013 r. stał się wykonalny z dniem 9 grudnia 2013 r. W związku z uzyskaniem tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności, w dniu 3 marca 2014 r. Dyrektor OUG w Poznaniu wystosował wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu. Na pozostałą kwotę zaległości z tytułu dochodów budżetowych składały się m.in.: należne wpływy za najem lokali oraz należność za przeprowadzone przez WUG badanie aparatury specjalistycznej. WUG monitorował stan należności, wysyłał wezwania do zapłaty oraz obciążał kontrahentów odsetkami za zwłokę.

Dane dotyczące planowanych i zrealizowanych w części 60 dochodów budżetowych przedstawiono w załączniku nr 1 do *Informacji*.

2. Wydatki budżetu państwa

Planowanie wydatków budżetowych

W ustawie budżetowej na rok 2013 wydatki budżetu państwa w części 60 zostały zaplanowane w wysokości 53 457 tys. zł⁹ i były równe kwocie wydatków zgłoszonej przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów.

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone o kwotę 1 009 tys. zł, po otrzymaniu odpowiednich decyzji o przyznaniu środków z rezerwy celowej budżetu państwa. Kwota ta została przeznaczona na zadania realizowane przez WUG:

- sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych, w związku z wypłatą odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego (41,2 tys. zł.),
- realizację zadań przejętych przez WUG, które w 2010 r. były wykonywane przez gospodarstwo pomocnicze (64 tys. zł),

⁶ Planowanie i realizacja dochodów budżetowych szczegółowo sprawdzane były w częściach, w których na 2013 r. zostały zaplanowane dochody w kwocie wyższej niż 200 mln zł.

⁷ *Ustawa budżetowa z dnia 25 stycznia 2013 r.* (Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.), zmieniona Ustawą o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1212).

⁸ Pobieranych na podstawie art. 66 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981 ze zm.).

⁹ Wielkość po zmianie ustawy budżetowej.

- dofinansowanie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników, w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej o 2% (600 tys. zł),
- wypłatę nagród jubileuszowych dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (35,1 tys. zł),
- realizację zadania pn. „Inwentaryzacja wszystkich wyrobisk górniczych mających połączenie z powierzchnią znajdujących się na terenie zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego Zagłębia Dąbrowskiego” (239,0 tys. zł),
- realizację zadania pn. „Wydanie 24 kolejnych numerów miesięcznika Wyższego Urzędu Górniczego „Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie” (30 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. ww. kwoty zostały wykorzystane w 100%.

W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na 2013 rok zmniejszono wydatki WUG o kwotę 100 tys. zł w § 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

W 2013 r. WUG realizował jedno zadanie o charakterze operacyjnym: zadanie 6.9 – Nadzór i kontrola nad zakładami górniczymi oraz zakładami wykonującymi roboty geologiczne w ramach funkcji 6 – Koordynacja polityki gospodarczej kraju budżetu państwa w układzie zadaniowym oraz trzy zadania w ramach funkcji 22, związane z obsługą merytoryczną, administracyjną i techniczną Urzędu. Na realizację ww. zadań WUG planował w 2013 r. kwotę 53 557 tys. zł., w tym na zadanie 6.9 – kwotę 38 827 tys. zł.

Zadanie 6.9 wynika ze Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007–2015 – priorytet 3: „Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego wydajności”. Do pomiaru stopnia realizacji celu wykorzystano miernik: liczba roboczodniówek kontrolnych/liczba pracowników zatrudnionych w ruchu zakładów górniczych objętych nadzorem. Wartość bazowa miernika w 2011 r. została przyjęta na poziomie 0,12, taka też była jego wartość docelowa w 2013 r. W projekcie budżetu zadaniowego na 2013 r. WUG uzasadniał, iż przy danym poziomie środków finansowych nie jest możliwe ustalenie wartości miernika na wyższym poziomie.

Dysponent części 60 przewidywał wykorzystanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa w celu sfinansowania zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa z tytułu likwidacji szkód górniczych po niedziałających obecnie zakładach górniczych.

Równoległe do zmian w planie finansowym WUG w układzie tradycyjnym, dokonywane były zmiany planu finansowego wydatków w układzie zadaniowym.

Realizacja wydatków budżetowych

Zrealizowane w części 60, w dziale 750 administracja publiczna, wydatki wyniosły 54 327 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 491 tys. zł, tj. o 1%. Dotyczyły one przede wszystkim wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (§§ 4010, 4020, 4040, 4110, 4120) – 43 659 tys. zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki (§ 4400) – 1 713 tys. zł, zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 1 615 tys. zł, zakup usług pozostałych (§ 4300) – 1 438 tys. zł, i podróże służbowe krajowe (§ 4410) – 1 296 tys. zł.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 2 887 tys. zł, tj. 5,3% wydatków w części 60. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Wyższy Urząd Górniczy dokonał tych wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne w ww. kwocie zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Kontrolą objęto siedem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 2 681,8 tys. zł, z czego dwa w trybie z wolnej ręki na łączną kwotę 35,9 tys. zł, oraz pięć w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę 2 645,9 tys. zł. Na realizację zawartych w wyniku ww. postępowań umów wydatkowano w 2013 r. kwotę 1 044 tys. zł.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że pięć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (jedno dotyczyło robót budowlanych, jedno zakupu środków transportu – samochodów osobowych, jedno – zakupu specjalistycznych urządzeń pomiarowo-rejestrujących, a dwa – zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania) zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w *ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹⁰.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi. Powyższe dotyczy także postępowań oraz rozliczeń dotyczących postępowań prowadzonych w trybie z wolnej ręki.

Zrealizowane wydatki bieżące wyniosły 53 367 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 354 tys. zł, tj. 1%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne zrealizowane w wysokości 43 659 tys. zł (81,8%) oraz opłaty za administrowanie i czynsze za budynki – 1 713 tys. zł (3,2%).

Dane dotyczące planowanych i zrealizowanych w części 60 wydatków budżetu państwa przedstawiono w załączniku nr 2 do *Informacji*.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie¹¹ w 2013 r. w części 60 wyniosło 486 osób (bez zmian w stosunku do 2012 r.).

Wydatki na wynagrodzenia wyniosły w 2013 r. 37 029 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2012 r. o 91 tys. zł (0,3%). Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków, nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia. Przeciętne wynagrodzenie w 2013 r. wynosiło 6 349 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2012 r. było wyższe o 15 zł, tj. o 0,2%.

W 2013 r. w WUG wydatkowano 112,6 tys. zł¹² na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zlecenia i o dzieło, w tym 5 umów na kwotę 3,2 tys. zł zawarto z pracownikami WUG, a 118 umów z osobami fizycznymi spoza kontrolowanej jednostki (na kwotę 109,4 tys. zł).

Szczegółowym badaniem objęto 10 umów (w tym wszystkie zawarte z pracownikami WUG). W wyniku kontroli stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 250 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach i w porównaniu do 2012 r. były wyższe o 10%, tj. o 23 tys. zł. Najwyższe wydatki w 2013 r. poniesiono na deputat węglowy dla emerytów WUG (168 tys. zł).

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 60 budżetu państwa przedstawiono w załączniku nr 3 do *Informacji*.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w wysokości 960 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach. Były one wyższe w porównaniu z 2012 r. o 137 tys. zł. WUG wydatkował na zakupy inwestycyjne 926 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach, a na wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych – 34 tys. zł (92% planu po zmianach). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2013 r. obejmowały zakup: sprzętu informatycznego (410,3 tys. zł), czterech samochodów służbowych – na potrzeby pracowników wykonujących w terenie czynności służbowe w ramach nadzoru górniczego (288,2 tys. zł), oprogramowania (109,9 tys. zł), pozostałego wyposażenia (117,4 tys. zł) oraz projektu na termomodernizację budynku WUG (34 tys. zł).

Zobowiązania w części 60 budżetu państwa na koniec 2013 r. wyniosły 3 167 tys. zł i były niższe niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. (3 602 tys. zł – spadek o 435 tys. zł). Główną pozycję (3 011 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Zobowiązania wymagalne na koniec 2013 r. nie wystąpiły.

¹¹ W przeliczeniu na pełne etaty.

¹² W § 417 – Wynagrodzenia bezosobowe.

Realizacja wydatków w układzie zadaniowym

W układzie zadaniowym została wydatkowana kwota 54 327 tys. zł, równa kwocie wydatków w układzie tradycyjnym.

Na realizację zadania 6.9 wydatkowano 35 266 tys. zł (99,9% planu po zmianach), a na realizację zadań wynikających z funkcji 22 – 19 061 tys. zł (tj. 99,5% planu). Wartość miernika wykonania zadania 6.9 wyniosła 0,12 (była równa wartości planowanej).

WUG realizował w ramach zadania 6.9 cztery podzadania. W przypadku podzadań: 6.9.1, 6.9.2 oraz 6.9.3 osiągnięte wartości mierników wykonania były wyższe od zaplanowanych, przy zakładanych środkach finansowych na ich realizację.

W odniesieniu do podzadania 6.9.4, (którego cel określono jako eliminowanie zagrożeń związanych z budową i użytkowaniem obiektów budowlanych zakładów górniczych¹³), WUG osiągnął wskaźnik niższy od zaplanowanego, tj. 92% wobec planowanych 100%. Wynikało to z mniejszej liczby przeprowadzonych kontroli w stosunku do planu, przy wykorzystaniu planowanych środków finansowych. Jednocześnie, realizacja podzadań: 6.9.1¹⁴ oraz 6.9.3¹⁵ wyniosła 113% planu, 6.9.2¹⁶ – 103% planu, przy zakładanych nakładach finansowych. W ocenie NIK, ww. rozbieżności pomiędzy osiągniętymi a planowanym rezultatem wskazują na potrzebę poprawy planowania w tych obszarach.

Sprawowany przez dysponenta części nadzór i kontrola

Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp* obowiązek nadzoru dysponenta głównego nad podległymi jednostkami realizowany był przez dysponenta części 60:

- w formie pisemnych analiz kwartalnych sporządzanych przez Głównego Księgowego i przekazywanych za pośrednictwem Dyrektora Biura Budżetowo-Finansowego do akceptacji Prezesowi WUG;
- w formie kontroli podległych jednostek organizacyjnych (okręgowych urzędów górniczych i Specjalistycznego Urzędu Górniczego), prowadzonych przez Biuro Budżetowo-Finansowe oraz Samodzielny Wydział do spraw Kontroli;
- poprzez realizację planu audytu wewnętrznego.

Na podstawie analizy wykonania pięciu działań o najwyższej zaplanowanej kwocie wydatków na ich realizację w układzie zadaniowym, NIK stwierdziła, że mierniki wykonania działań nie są określone do działań w ramach funkcji 22 budżetu państwa w układzie zadaniowym¹⁷.

Biuro Budżetowo-Finansowe dysponowało danymi dla ustalenia i monitorowania wartości mierników dla działań co do których przypisuje się mierniki (tj. działań w ramach zadania 6.9). Dane te były przekazane przez komórki i jednostki organizacyjne WUG.

Wartości mierników w WUG w 2013 r. określano z następującą częstotliwością:

- dla mierników do zadań i podzadań w okresach półrocznych,
- dla mierników do działań – w okresach rocznych.

Gromadzeniem danych wyjściowych do sprawozdawczości w układzie zadaniowym w zakresie mierników zajmowało się Biuro Budżetowo-Finansowe. W oparciu o ww. dane sporządzane były analizy wykonania mierników w stosunku do wartości planowanych.

¹³ Wartość miernika (liczba przeprowadzonych roboczodniówek kontrolnych w danym obszarze x 100%/liczba roboczodniówek kontrolnych planowana).

¹⁴ Cel: poprawa bezpieczeństwa pracy i ochrona zdrowia górników; miernik: łączna liczba roboczodniówek kontrolnych wykonana w ramach działalności nadzorczej OUG i SUG (planowana – 86, wykonana – 99).

¹⁵ Mającego na celu optymalizację zagospodarowania złóż kopalin oraz ograniczenie uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko. Sposób obliczenia wartości miernika działania 6.9.3.2 decydujący o zrealizowanej wartości miernika dla podzadania 6.9.3 – tak jak w przypadku podzadania 6.9.4.

¹⁶ Cel: ograniczenie liczby niebezpiecznych zdarzeń w górnictwie w związku z wyrobami stosowanymi w górnictwie, miernik: liczba takich zdarzeń w roku bieżącym do liczby zdarzeń w 2010 r. (plan – 85%, wykonanie – 82%).

¹⁷ Na podstawie załącznika Nr 66 pkt 76 ppkt 14 lit. c) *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 maja 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013* (Dz. U. z 2012 r., poz. 628).

W trakcie 2013 r. w WUG nie dokonywano aktualizacji wartości mierników w związku ze zmianami planu finansowego – pozostawały one bez istotnego związku z realizacją celów działania i nie istniało bezpośrednie zagrożenie niezrealizowania wartości danego miernika.

NIK uwzględnia fakt, że zgodnie z ust. 79 pkt 5 załącznika nr 66 do ww. noty budżetowej na rok 2013, dostępność pomiaru powinna zapewniać sporządzenie sprawozdań budżetowych (raz na pół roku), przy czym w odniesieniu do mierników rzeczowych (realizacji działań) ich prezentacja jest wymagana dopiero w sprawozdaniu rocznym. Jednak zdaniem NIK, z punktu widzenia skuteczności i efektywności zarządzania realizacją działań na poziomie operacyjnym, pożądanym byłoby pozyskiwanie danych o wartościach osiągniętych mierników działań na bieżąco (co najmniej w okresach miesięcznych).

Wnioski pokontrolne z kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. w części 60 zostały wykonane.

3. Sprawozdania

Prezes WUG jest dysponentem głównym części 60 budżetu państwa. W tej części nie ma dysponentów niższego stopnia. Budżet WUG w 2013 r. obejmował trzy rozdziały w części 60, w tym rozdział 75007 „Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej”. Kwoty określone ustawą budżetową w tym rozdziale klasyfikacji obejmują tylko środki finansowe na wynagrodzenia i pochodne.

W WUG prowadzona jest centralnie ewidencja księgowo-finansowa, obejmująca zapisy uzyskanych dochodów i poniesionych wydatków budżetowych wszystkich jednostek, a mianowicie WUG, Okręgowych Urzędów Górniczych i Specjalistycznego Urzędu Górniczego.

Wydatki budżetowe jednostek terenowych podległych Prezesowi WUG realizowane są na podstawie środków przekazanych na rachunki pomocnicze tych jednostek i rozliczane miesięcznie raportami finansowymi, w układzie obowiązującej klasyfikacji wydatków budżetowych. Na prowadzenie rachunków pomocniczych corocznie uzyskiwane są stosowne zgody Ministra Finansów.

WUG nie sporządza sprawozdań łącznych. Okręgowe Urzędy Górnicze jako jednostki podległe WUG nie sporządzają sprawozdań cząstkowych. Dochody budżetowe w całości wpływają na konto bankowe Wyższego Urzędu Górniczego.

Stwierdzono, że rozwiązania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w sprawozdaniach będą nierzetelne.

Sprawozdania budżetowe za 2013 r. (Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa) oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za czwarty kwartał 2013 r. (Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 1 159 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 54 327 tys. zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Katowicach w dniu 22 stycznia 2014 r.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 1 159 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota wydatków ogółem za 2013 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 54 327 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2013 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 65,1 tys. zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 221.

W części 60 w 2013 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

4. Księgi rachunkowe

WUG posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*¹⁸. Ewidencja finansowo-księgowa była prowadzona w systemie księgowości komputerowej QREZUS 2014/1/P-1 w wersji 7.10. Nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu ww. systemu.

Badanie przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2013 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 - subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł),
- dotyczące następujących transakcji: odpis na ZFŚS, wpłaty na PFRON, wynagrodzeń bezosobowych – które np. w wyniku przeglądu analitycznego oceniono jako stwarzające niewielkie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 136 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną¹⁹ na kwotę 2 887 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 5,3% zrealizowanych wydatków w części 60.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych.

¹⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

¹⁹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne z kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 60 Wyższy Urząd Górniczy, wystosowane zostało w dniu 7 kwietnia 2014 r.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem*, w tym:	1 082	1 081	1 159	107	107
1.	dział 750 Administracja publiczna	1 082	1 081	1 159	107	107
1.1	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	981	981	1.073	109	109
1.1.1.	§ 0570 grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	18	4	4	22	100
1.1.2.	§ 0580 grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jed. organizacyjnych	-	20	21	-	105
1.1.3.	§ 0690 wpływy z różnych opłat	853	850	922	108	108
1.1.4.	§ 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	69	60	53	77	88
1.1.5.	§ 0870 wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	23	24	24	104	100
1.1.6.	§ 0970 wpływy z różnych dochodów	18	23	49	272	213
1.2.	rozdział 75094 Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze	101	100	86	85	86
1.2.1.	§ 0840 wpływy ze sprzedaży wyrobów	101	100	86	85	86

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana 27 września 2013 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.		2013 r.		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	53 836	53 457	54 466	54 327	101	102	100
1.	Dział 750 <i>Administracja publiczna</i>	53 836	53 457	54 425	54 286	101	102	100
1.1.	Rozdział 75001 <i>Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej</i>	24 348	20 813	24 847	24 716	101	119	99
	Wynagrodzenia + narzuty §§ 4010, 4020, 4040, 4110, 4120	14 062	14 223	14 096	14 089	100	99	100
	Wydatki bieżące	9 463	5 757	9 778	9 667	102	168	99
	w tym:							
	§ 4210 zakup materiałów	1 533	464	1 626	1 615	105	348	99
	§ 4300 zakup usług pozostałych	1 579	424	1 445	1 438	91	339	100
	§ 4400 opłaty za administrowanie i czynsze	1 615	1 000	1 713	1 713	106	171	100
	§ 4410 podróże służbowe krajowe	1 203	1 000	1 297	1 296	108	130	100
	§ 4440 odpisy na ZFŚS	643	686	651	651	101	95	100
	§ 4260 zakup energii	540	531	561	556	103	105	99
	§ 4270 usługi remontowe	436	148	423	391	90	264	92
	§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	436	463	391	389	89	84	99
	Pozostałe wydatki bieżące	1 478	1 041	1 671	1 618	109	155	97
	Wydatki majątkowe	823	833	973	960	117	115	99
	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	327	833	936	926	283	111	99
	§ 6580 Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych	496	-	37	34	7	-	92
1.2.	Rozdział 75007 <i>Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej</i>	29 485	32 644	29 578	29 570	100	91	100
	Wynagrodzenia + narzuty §§ 4010, 4020, 4040, 4110, 4120	29 485	32 644	29 578	29 570	100	91	100
1.3.	Rozdział 75076 <i>Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej</i>	3	-	-	-	-	-	-
2.	Dział 100 <i>Górnictwo i kopalnictwo</i>	-	-	41	41	-	-	100
2.1.	Rozdział 10095 <i>Pozostała działalność</i>	-	-	41	41	-	-	100

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa znowelizowana 27 września 2013 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.			Wykonanie 2013 r.			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		Osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem wg statusu* zatrudnienia w tym:	486	36 938	6 334	486	37 029	6 349	100
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	387	10 750	3	448	12 444	116
	osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	416	31 312	6 272	418	31 290	6 238	99
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	67	5 239	6 516	65	5 291	6 783	104
1.	dział 750 administracja publiczna	486	36 938	6 334	486	37 029	6 349	100
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji	149	11 951	6 684	150	11 965	6 647	99
	status 02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	387	10 750	3	448	12 444	116
	status 03* -- osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	132	11 016	6 955	133	10 972	6 875	99
	status 01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	14	548	3 262	14	545	3 244	99
1.2.	rozdział 75007 Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej	337	24 984	6 178	336	25 064	6 216	101
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	53	4 691	7 376	51	4 746	7 755	105
	status 03 osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej	284	20 293	5 955	285	20 318	5 941	100
1.3.	rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej		3					
	osoby zaliczane do członków korpusu służby cywilnej		3					

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej

Oceny wykonania budżetu części 60 Wyższy Urząd Górniczy dokonano stosując kryteria²⁴ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku²⁵.

Dochody ²⁶ :	1 159 tys. zł
Wydatki (wydatki budżetu krajowego):	54 327 tys. zł
Łączna kwota G:	54 327 tys. zł (kwota wydatków krajowych)
Waga wydatków w łącznej kwocie:	$Ww = W : G (1,0000)$
Nieprawidłowości w wydatkach:	nie stwierdzono
Ocena cząstkowa wydatków:	pozytywna (5)
Wynik końcowy Wk:	$Wk = 5 \times 1 = 5$ – pozytywna.

²⁴ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

²⁵ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

²⁶ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Komisja Ochrony Środowiska
10. Minister Finansów
11. Minister Środowiska
12. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego